

EUROOPAN UNIONI

EUROOPAN PARLAMENTTI

NEUVOSTO

Bryssel, 13. heinäkuuta 2023
(OR. en)

2023/0144(COD)

PE-CONS 32/23

POLCOM 105
COEST 349
CODEC 1038

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS Moldovan tasavallasta tuotaviin tuotteisiin Euroopan unionin ja atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen nojalla sovellettavia kauppaa koskevia myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON
ASETUS (EU) 2023/...,**

annettu ... päivänä ...kuuta .....,

Moldovan tasavallasta tuotaviin tuotteisiin Euroopan unionin ja atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen nojalla sovellettavia kauppaa koskevia myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä¹,

---

¹ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 11. heinäkuuta 2023 [(EUVL ...)/ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä)], ja neuvoston päätös, tehty ....

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välinen assosiaatiosopimus¹, jäljempänä 'assosiaatiosopimus', muodostaa perustan unionin ja Moldovan tasavallan väliselle suhteelle. Neuvoston päätöksen 2014/492/EU² mukaisesti assosiaatiosopimuksen V osastoa, joka koskee kauppaa ja kaupan liitännäistoimenpiteitä, on sovellettu väliaikaisesti 1 päivästä syyskuuta 2014, ja se tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2016 kaikkien jäsenvaltioiden ratifioitua assosiaatiosopimuksen.
- (2) Assosiaatiosopimuksessa ilmaistaan assosiaatiosopimuksen osapuolten, jäljempänä 'osapuolet', halu lujittaa ja laajentaa suhteitaan kunnianhimoisesti ja innovatiivisesti, jotta ne voivat helpottaa asteittaista taloudellista yhdentymistä ja toteuttaa sen osapuolille Maailman kauppajärjestön (WTO) jäsenyyden perusteella kuuluvien oikeuksien ja velvollisuuksien mukaisesti.

---

¹ EUVL L 260, 30.8.2014, s. 4.

² Neuvoston päätös 2014/492/EU, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2014, Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta (EUVL L 260, 30.8.2014, s. 1).

- (3) Assosiaatiosopimuksen 143 artiklassa määrätään, että osapuolet perustavat asteittain vapaakauppa-alueen tullitariffeja ja kauppaa koskevan vuoden 1994 yleissopimuksen, jäljempänä 'GATT 1994 -sopimus', XXIV artiklan mukaisesti. Tätä tarkoitusta varten assosiaatiosopimuksen 147 artiklassa määrätään tullien asteittaisesta poistamisesta assosiaatiosopimuksen liitteeseen XV sisältyvien tulliluetteloiden mukaisesti sekä mahdollisuudesta nopeuttaa ja laajentaa tällaista poistamista.
- (4) Venäjän Ukrainaa vastaan käymällä hyökkäyssodalla, joka on ollut käynnissä 24 päivästä helmikuuta 2022 lähtien, on erittäin kielteinen vaikutus Moldovan tasavallan kykyyn käydä kauppaa muun maailman kanssa, erityisesti siitä syystä, että Moldovan tasavallan vienti perustuu Ukrainan alueen kautta tapahtuvaan kauttakulkuun ja Ukrainan infrastruktuurin käyttöön, jotka ovat nyt suurelta osin poissa käytöstä. Tällaisissa kriittisissä olosuhteissa ja Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaa vastaan aiheutuvien Moldovan tasavallan talouteen kohdistuvien kielteisten vaikutusten lieventämiseksi on tarpeen nopeuttaa unionin ja Moldovan tasavallan välisten taloussuhteiden lähentämistä ja antaa Moldovan tasavallan taloudelle tukea nopeasti. Sen vuoksi on tarpeen ja aiheellista jatkaa toimia, joilla edistetään Moldovan tasavallan kauppavirtoja ja myönnetään kauppaa vapauttavien toimenpiteiden muodossa myönnytyksiä kaikkien tuotteiden osalta, jotta nopeutetaan tullien poistamista unionin ja Moldovan tasavallan välisestä kaupasta.

- (5) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklan 3 kohdan mukaan unioni huolehtii johdonmukaisuudesta ulkoisen toimintansa eri alojen välillä. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 207 artiklan 1 kohdan mukaan yhteistä kauppapolitiikkaa harjoitetaan unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.
- (6) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/1279¹ voimassaolo päättyy 24 päivänä heinäkuuta 2023.
- (7) Tällä asetuksella käyttöön otettavien kauppaa vapauttavien toimenpiteiden olisi oltava seuraavanlaisia: i) keskeytetään hedelmien ja vihannesten tulohintajärjestelmän soveltaminen ja ii) keskeytetään tariffikiintiöiden ja tuontitullien soveltaminen. Kyseisten toimenpiteiden avulla unioni tiivistää Moldovan tasavallan ja unionin taloudellista yhdentymistä ja antaa väliaikaisesti asianmukaista taloudellista tukea Moldovan tasavallalle ja niille talouden toimijoille, joihin Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan vaikuttaa.

---

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2022/1279, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2022, Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti Moldovan tasavallasta peräisin oleviin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä (EUVL L 195, 22.7.2022, s. 6).

- (8) Jotta ehkäistäisiin petokset, tässä asetuksessa vahvistettujen kauppaa vapauttavien toimenpiteiden edellytyksenä olisi oltava, että Moldovan tasavalta on noudattanut kaikkia asiaankuuluvia edellytyksiä assosiaatiosopimuksen mukaisten etujen saamiseksi, mukaan lukien asianomaisten tuotteiden alkuperäsäännöt ja niihin liittyvät menettelyt, ja että Moldovan tasavalta tekee tiivistä hallinnollista yhteistyötä unionin kanssa siten kuin assosiaatiosopimuksessa määrätään.
- (9) Moldovan tasavallan olisi pidättäydyttävä ottamasta käyttöön uusia tulleja tai vaikutukseltaan vastaavia maksuja ja uusia määrällisiä rajoituksia tai vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä unionista peräisin olevassa tuonnissa, lisäämästä voimassa olevien tullien tai maksujen määriä ja ottamasta käyttöön mitään muita rajoituksia, ellei se ole selkeästi perusteltua Venäjän Ukrainaa vastaan käynnistämän hyökkäyssodan aiheuttamassa tilanteessa. Jos Moldovan tasavalta ei noudata jotakin kyseisistä edellytyksistä, komissiolla olisi oltava valtuudet keskeyttää väliaikaisesti tässä asetuksessa säädetyt kauppaa vapauttavat toimenpiteet kokonaan tai osittain.

- (10) Assosiaatiosopimuksen 2 artiklassa määrätään, että muun muassa demokratian periaatteiden, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen sekä joukkotuhoaseiden, niihin liittyvien materiaalien ja niiden kantolaitteiden leviämisen estäminen ovat assosiaatiosopimuksen olennaisia osia. Osapuolet sitoutuvat mainitun artiklan nojalla noudattamaan erityisesti seuraavia yleisiä periaatteita: oikeusvaltioperiaatteen ja hyvän hallintotavan noudattaminen, korruption, järjestäytyneen ja muun, myös valtioiden rajat ylittävän, rikollisen toiminnan ja terrorismin torjuminen sekä kestävän kehityksen ja tehokkaan monenvälisyyden periaatteiden noudattaminen. On aiheellista ottaa käyttöön mahdollisuus keskeyttää väliaikaisesti tässä asetuksessa säädetty kauppaa vapauttavat toimenpiteet, jos Moldovan tasavalta ei noudata joko kyseisiä olennaisia osia tai kyseisiä yleisiä periaatteita.
- (11) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa, jotta se voi väliaikaisesti keskeyttää tässä asetuksessa säädetty kauppaa vapauttavat toimenpiteet, jos tämän asetuksen mukainen tuonti vaikuttaa haitallisesti samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden unionin tuottajiin. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011¹ mukaisesti.

---

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (12) Jollei komission kolmen kuukauden kuluessa tekemästä arvioinnista, joka perustuu tämän asetuksen vaikutusten säännölliseen seurantaan ja jonka se tekee joko jäsenvaltion asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä tai omasta aloitteestaan, muuta johdu, on tarpeen säätää mahdollisuudesta ottaa uudelleen käyttöön assosiaatiosopimuksen mukaisesti muutoin sovellettavat tullit sellaisten tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden tuonnin osalta, jotka vaikuttavat haitallisesti samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinoihin unionissa.
- (13) Komission vuosikertomukseen pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen, joka on olennainen osa assosiaatiosopimusta, täytäntöönpanosta olisi sisällytettävä yksityiskohtainen arvio tässä asetuksessa vahvistettujen kauppaa vapauttavien toimenpiteiden toteuttamisesta.
- (14) Kun otetaan huomioon Moldovan tasavallan taloudellinen tilanne ja se, että asetuksen (EU) 2022/1279 voimassaolo päättyy 24 päivänä heinäkuuta 2023, tämän asetuksen olisi tultava kiireellisesti voimaan 25 päivänä heinäkuuta 2023,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kauppaa vapauttavat toimenpiteet

Otetaan käyttöön seuraavat kauppaa vapauttavat toimenpiteet:

- a) keskeytetään kaikki assosiaatiosopimuksen liitteessä XV-A vahvistetut tariffikiintiöt ja sallitaan kyseisiin kiintiöihin luettavien tuotteiden tuonti unioniin Moldovan tasavallasta ilman tulleja;
- b) keskeytetään tulohintajärjestelmän soveltaminen niiden tuotteiden osalta, joihin sitä sovelletaan assosiaatiosopimuksen liitteen XV-B mukaisesti; kyseisten tuotteiden tuontiin ei sovelleta tulleja.

2 artikla

Edellytykset kauppaa vapauttavien toimenpiteiden myöntämiselle

Edellä 1 artiklassa säädettyihin kauppaa vapauttaviin toimenpiteisiin sovelletaan seuraavia edellytyksiä:

- a) Moldovan tasavalta noudattaa assosiaatiosopimuksessa määrättyjä alkuperäsääntöjä ja niihin liittyviä menettelyjä;

- b) Moldovan tasavalta pidättäytyy ottamasta käyttöön uusia tulleja tai vaikutukseltaan vastaavia maksuja ja uusia määrällisiä rajoituksia tai vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä unionista peräisin olevassa tuonnissa, lisäämästä voimassa olevien tullien tai maksujen määriä taikka ottamasta käyttöön mitään muita rajoituksia, mukaan lukien syrjivät sisäiset hallinnolliset toimenpiteet, ellei se ole selkeästi perusteltua Venäjän Ukrainaa vastaan käynnistämän hyökkäyssodan aiheuttamassa tilanteessa; ja
- c) Moldovan tasavalta kunnioittaa demokratian periaatteita, ihmisoikeuksia ja perusvapauksia, estää joukkotuhoaseiden, niihin liittyvien materiaalien ja niiden kantolaitteiden leviämistä, noudattaa oikeusvaltion ja hyvän hallintotavan periaatteita, torjuu korruptiota, järjestäytynyttä ja muuta, myös valtioiden rajat ylittävää, rikollista toimintaa ja terrorismia sekä noudattaa assosiaatiosopimuksen 2, 9 ja 16 artiklassa määrättyjä kestävän kehityksen ja tehokkaan monenvälisyyden periaatteita.

3 artikla

Toimenpiteiden väliaikainen keskeyttäminen

1. Jos komissio katsoo, että on riittävästi näyttöä siitä, että Moldovan tasavalta ei noudata 2 artiklassa säädettyjä edellytyksiä, se voi täytäntöönpanosäädöksellä keskeyttää tässä asetuksessa säädetty kauppaa vapauttavat toimenpiteet kokonaan tai osittain. Kyseinen täytäntöönpanosäädös hyväksytään 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
2. Jos jokin jäsenvaltio pyytää komissiota keskeyttämään jonkin tässä asetuksessa säädetyn kauppaa vapauttavan toimenpiteen sillä perusteella, että Moldovan tasavalta ei noudata 2 artiklan b alakohdassa säädettyjä edellytyksiä, komissio antaa neljän kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä perustellun lausunnon siitä, onko jäsenvaltion väite edellytysten noudattamatta jättämisestä perusteltu. Jos komissio pitää väitettä perusteltuna, se käynnistää tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun menettelyn.

4 artikla

Nopeutettu suojamenettely

1. Jos Moldovan tasavallasta peräisin olevaa tuotetta tuodaan ehdoin, jotka vaikuttavat haitallisesti samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinoihin unionissa, komissio voi milloin tahansa ottaa uudelleen käyttöön assosiaatiosopimuksen mukaisesti kyseisen tuotteen tuontiin muutoin sovellettavat tullit täytäntöönpanosäädöksellä. Kyseinen täytäntöönpanosäädös hyväksytään 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Assosiaatiosopimuksen mukaisesti muutoin sovellettavat tullit voidaan ottaa uudelleen käyttöön niin pitkäksi ajaksi kuin se on tarpeen samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden unionin markkinoihin kohdistuvien haitallisten vaikutusten torjumiseksi.

2. Komissio seuraa säännöllisesti tämän asetuksen vaikutusta ottaen huomioon tiedot, jotka koskevat 1 artiklan a alakohdan mukaisten kauppaa vapauttavien toimenpiteiden kohteena olevien tuotteiden vientiä, tuontia, hintoja unionin markkinoilla ja tuotantoa unionissa.

Komissio ilmoittaa jäsenvaltioille säännöllisen seurannan tuloksista joka toinen kuukausi tämän asetuksen voimaantulopäivästä alkaen.

3. Komissio tekee arvioinnin samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinoiden tilanteesta unionissa tullien uudelleen käyttöönottoa silmällä pitäen. Kyseinen arviointi tehdään
- a) jäsenvaltion asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä, johon sisältyy kyseisen jäsenvaltion 4 kohdan mukaisesti kohtuudella saatavilla olevaa, riittävää alustavaa näyttöä 1 kohdassa tarkoitettusta tuonnista, joka vaikuttaa unionin markkinoihin haitallisesti; tai
  - b) komission omasta aloitteesta, kun on ilmeistä, että on olemassa riittävää alustavaa näyttöä 1 kohdassa tarkoitettusta tuonnista, joka vaikuttaa unionin markkinoihin haitallisesti.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu arviointi saatetaan päätökseen kolmen kuukauden kuluessa sen käynnistämisestä.

4. Tehdessään arviointia 3 kohdan nojalla komissio ottaa huomioon kaiken merkityksellisen markkinakehityksen, mukaan lukien asianomaisen tuonnin vaikutus samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinatilanteeseen unionissa. Arvioinnissa otetaan huomioon muun muassa seuraavat tekijät:
- a) kyseisen tuotteen Moldovan tasavallasta tulevan tuonnin lisääntyminen absoluuttisesti ja suhteellisesti ilmaistuna; ja

- b) tarkasteltavana olevan tuonnin vaikutus unionin tuotantoon ja hintoihin, kun otetaan samalla huomioon muista lähteistä tulevan tuonnin kehittyminen.

Luettelo ei ole tyhjentävä, ja myös muita merkityksellisiä tekijöitä voidaan ottaa huomioon.

5. Jos komissio katsoo 3 kohdassa tarkoitetun arvioinnin perusteella, että samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden unionin markkinoihin on kohdistunut haitallisia vaikutuksia, ja aikoo ottaa tullit uudelleen käyttöön, se julkaisee Euroopan unionin virallisessa lehdessä ilmoituksen kyseisen tuotteen tuontiin assosiaatiosopimuksen mukaisesti muutoin sovellettavien tullien ottamisesta uudelleen käyttöön. Ilmoituksessa esitetään yhteenveto arvioinnin keskeisistä tuloksista ja asetetaan määräaika, jonka kuluessa asianomaiset osapuolet voivat esittää näkökantansa kirjallisesti. Kyseinen määräaika saa olla enintään 10 päivää ilmoituksen julkaisupäivästä.
6. Jos poikkeukselliset olosuhteet edellyttävät välittömiä toimia, komissio voi ilman 5 kohdassa säädettyä menettelyä ja ilmoitettuaan asiasta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/478¹ 3 artiklan 1 kohdalla perustetulle suojatoimenpidekomitealle toteuttaa tarpeellisiksi katsomansa ennaltaehkäisevät toimenpiteet.

---

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/478, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2015, tuontiin sovellettavasta yhteisestä järjestelmästä (EUVL L 83, 27.3.2015, s. 16).

5 artikla
Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa tämän asetuksen 3 artiklan 1 kohdan soveltamisessa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013¹ 285 artiklan 1 kohdalla perustettu tullikoodeksikomitea. Kyseinen komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Komissiota avustaa tämän asetuksen 4 artiklan 1 kohdan soveltamisessa asetuksen (EU) 2015/478 3 artiklan 1 kohdalla perustettu suojatoimenpidekomitea. Kyseinen komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

6 artikla
Kauppaa vapauttavien toimenpiteiden toteuttamisen arviointi

Komission vuosikertomukseen pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen täytäntöönpanosta on sisällytettävä yksityiskohtainen arvio tässä asetuksessa säädettyjen kauppaa vapauttavien toimenpiteiden toteuttamisesta sekä tarvittaessa arvio kyseisten toimenpiteiden sosiaalisista vaikutuksista Moldovan tasavallassa ja unionissa. Tiedot 1 artiklan a alakohdan soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden tuonnista on asetettava saataville komission verkkosivustolla ja saatettava ajan tasalle kuukausittain.

---

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 952/2013, annettu 9 päivänä lokakuuta 2013, unionin tullikoodeksista (EUVL L 269, 10.10.2013, s. 1).

7 artikla
Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan 25 päivänä heinäkuuta 2023.

Sitä sovelletaan 24 päivään heinäkuuta 2024.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty ...

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
